

SDS lörd 6 sept 2008

Bland annat till landet Erewhon ställer dagens Ordetsida kosan. Det landet, kan det tyckas, förefaller vara en demokratisk ledstjärna eftersom ingen är bättre än någon annan där. Inte sämre heller, för den delen. Och det är där problemen kommer in ...

JURIDIK

Talet om jävighet snuddar vid hyckleri

► Det var väldigt vad advokat Leif Silbersky och andra prominenta jurister tar i efter nämndemanna-sjabbet i Västmanlands tingsrätt. Silbersky och de flesta lagfarna har väl själva "suttit ting", och borde veta att inte ens domstolsjurister kan sätta en tatts slutande kork på sin tankeverksamhet? Även om det kan se ut så ibland. Skillnaden är bara att de yrkesverksamma juristerna är betydligt bättre tränade i att hantera medierna än vad nämndemännen är. Men att någon nämndeman i efterhand råkar prata för mycket under en pressande intervju betyder inte att denne varit jävig, även om tendentiösa tankar har dykt upp i huvudet under ett tidigt ske- de av huvudförhandlingen.

Min erfarenhet efter fyra år

Smygtittar ibland?

ARKIV:
KENT HULT
2006

som nämndeman i hovrätten är att nämndemännen behövs i brottmålsdomstolarna av flera skäl. Inte minst bidrar de med perspektiv från olika nivåer av samhället. Detta är inte minst viktigt eftersom de flesta jurister kommer från högre socialgrupper och fortsätter sin vistelse där även på sin fritid. Därför har

nämndemännen djupare kunskaper om Medelsvenssons villkor och hur han tänker när det gäller brott och straff. Vidare behövs vakande ögon även på juristdomarna – de har faktiskt inte bättre rättskänsla än andra och kan ha starka sympatier och antipatier till olika människor och yrken. Därför kan det ibland skapas obegripliga domslut.

Jag har flera gånger hört och sett domare i förväg uttala sin förmodade uppfattning om rättegångsföremålet, och gett exempel på hur det "alltid brukar se ut i sådana här fall". Till och med ansåg sig lagmannen så säker i några mindre komplicerade mål jag varit med om att han satt och skrev domen redan under vittnesförhör och plädering, för att kun-

na meddela rättens utslag direkt efter huvudförhandlingen. Under mellanvarande överläggning väger nämndemännen lätt mot kollegiala jurister, där även protokollföraren (jurist) brukar avge sin uppfattning, trots att detta inte framgår av domstolsprotokollet.

Nej, skenheligheten tycks inte ha några gränser för dem som befinner sig "von oben". Det brottmålsdomstolarna behöver är även opolitiska nämndemän med stark rättskänsla och civilkurage. En statlig utredning har förordat tjugo procent från andra samhällsgrupperingar, men införandet tycks dröja – måhända av politiska, egennyttiga skäl?

Bertil Burström

nämndeman i hovrätten
åren 2003–2006